

Teză de abilitare.

Domeniul Filologie. Lingvistică/Traductologie

Titlul

Translation Studies. The academic discipline and its professional underpinnings

Conf. univ. dr. Anca Greere

Departamentul de Limbi Moderne Aplicate

Facultatea de Litere

Universitatea Babeş-Bolyai

SUMMARY

Baseline expectations of quality in higher education currently promote three interrelated strands, i.e. the academic, the scientific and the professional. There is international agreement in high-ranking educational sectors that policies and procedures for quality assurance and enhancement in higher education institutions will need to be observant of and place equal weight on teaching, research and employability if the qualifications delivered are to have international currency. Moreover, for domains which have a strong linkage to the professional world, and for which employability criteria steer the educational and research environment, a complete educator is one who also understands the role of interdisciplinary and transversal engagement and strives to develop a clear vision of where their areas of interest are to be situated in an overarching context. In this vein, the current thesis sets out to articulate the multiple strands of activity that have intertwined throughout my career in an attempt to demonstrate that I have engaged effectively with all three dimensions currently relevant in higher education in the pursuit of an outcome which targets a positive student academic experience and takes full account of both the multiple underlying factors and the demands of the employment market for highly skilled professionals in translation.

For the past twenty years I have been preoccupied, academically and professionally, with the world of translation, specifically with specialised (non-literary) translations performed by professionals in the global marketplace. This has meant that I have aimed to develop my own comprehensive profile as an educator, researcher and professional to support activities in higher education, to better understand what constitutes quality in higher education, quality in translation education, quality of the student experience and quality for the world of work. My focus has been on substantiating the approach needed for Translation Studies as an academic discipline integral to translation education, to be taught as a mandatory component employing professionally-oriented methodologies, to be researched in light of market

developments and to be standardised, and subsequently evaluated with high level exigencies promoted by international scholars and professionals alike.

As an academic, I have designed and developed curricula for translation education which is demonstrated to meet European Commission expectations, I have contributed teaching methodologies which are appreciated and disseminated within the European Master's of Translation Network, I have taught English Grammar for Translation Purposes, Specialised Legal Translations, Contemporary Translation Theories, Translation as an EU Profession, including Ethics of Translation and Revision practices. I have lead on and contributed relevant developments to professionally-oriented project work (Tradutech) at Master's level, and I have taught translation modules as a guest professor in Denmark, Hungary, Spain and Austria. Throughout the years, I have developed multiple teaching methodologies which I have disseminated internationally, through conferences and publications, all of which target a more effective way of approaching translation education.

My research findings are received positively by the translation studies community internationally and they currently sum up a Hirsch index = 5 with 71 citations (49 since 2012) and with hl annual of 0.24. I published in Journal of Pragmatics (2001) (current JoP impact factor 1.118) and in META (2010) (0.12 impact factor in 2010), in a Continuum Publishing edited volume (UK) and under Eum Edizioni (Italy). I have made ample use of my research in didactic activities at higher education level (Bachelor and Master's, in Romania, Spain, Austria, Denmark and the UK) but also for continuous professional development programmes nationally and internationally (within various organisations across the world, e.g. Romanian Translators Association, Romanian Standards Association, Romanian Quality Assurance Agency for Higher Education, FIT International Federation of Translators, IATIS International Association for Translation and Intercultural Studies, the Directorate General for Translation of the European Commission, and the Quality Assurance Agency for Higher Education in the United Kingdom).

Throughout my career, I have engaged with leading personalities and world-renowned scholars. As such, I have been keynote speaker alongside Mona Baker (IATIS workshop 2014) and Christiane Nord (CTPCBA conference 2006), I have interviewed Jakob Mey with the University of Southern Denmark (1999), reviewed Leo Hoyer in *Elsevier's Journal of Pragmatics*, worked closely with Christina Schaeffner and Beverly Adab (UK), published with Catherine Riley (Italy) and Anne Räsänen (Finland), co-edited with Michaela Martin (IIEP-UNESCO) and participated in lead roles in European projects/networks supported by the European Commission with Mike Kelly (UK) for the European Language Council, Yves Gambier (Finland) and Daniel Toudic (France) for the European Master's of Translation Network. I have been presenter and organiser at high-level events (2008 FIT World Congress in Shanghai, China, 2009 IATIS Conference in Melbourne, Australia, ESSE Conferences 2008 and 2010). I have contributed to QA standards for the field of Applied Modern Languages, I have reviewed or managed reviews of quality assurance for higher education programmes and/or institutions for the European Commission, in Lithuania, and in the UK. I have also held advisory secondment roles for the English Department for Business Innovation and Skills on the Teaching Excellence Framework and the Bologna Follow-up Group of the European Higher Education Area.

In parallel and interconnected with my academic career, I have also had multiple incursions into various professional spheres, all pivoting around the need to better understand the translation profession and what effectively underpins professionalisation developments both within the Romanian context and linked to the European Union trends. As such, I have acted as an authorised translator by the Romanian Ministry of Justice working closely with Notaries Public, I have also worked as a specialised translator and reviser for multiple high-profile translation projects, such as the translation of the *acquis-communautaire*

into Romanian as part of pre-accession requirements, and the HappyChild Project, a translation repository in 15+ languages with 3000+ worksheets. I also became involved in developments of various Romanian, European and international organisations to advise on and contribute to professionalisation initiatives in the area of translation. I was a full member of the Romanian Translation Association (ATR), representing ATR interests at the Congress of the International Federation of Translators and offered Continuous Professional Development (CPD) training to practicing translators in the legal domain; I was a member of the Technical Committee of the Romanian Standards Association, contributing to the adoption of the EN15038 Standard on Translation Services; I was a member of the Romanian Agency for Quality Assurance in Higher Education conducting evaluation work and advising on educational standards in the domain of Applied Modern Languages and their compatibility to European standards; I was Romania's representative in the Universities Contact Group of the European Commission and in the European Master's of Translation Network; I offered CPD training to the Romanian Language Unit of the European Commission and I acted as an expert evaluator for the selection of members to the EMT network; more recently I am engaged with the Quality Assurance Agency for Higher Education in the UK in the role of Quality Assurance Manager and have been more broadly involved in quality assurance, including for transnational education and new entrants to the HE sector.

In summary, my professional career has run in parallel with my academic career to allow for a broader understanding of professional realities which I have been able to draw on for teaching and research purposes with direct and demonstrable impact. All these activities are highlighted in this thesis.

The professional translator, in my view, is an expert in text production, text reception and intercultural transfer, as well as a good communicator, mediator and negotiator within the business world. Professional translators are confronted everyday with tasks that test their intercultural reception and production skills. The text produced is functional and the service provided is optimal when client specific communication and business needs are met. For this purpose, the translator develops, either through training or through practice, competences that are not strictly related to the textual instance but which determine the textual transfer, i.e. the appropriateness of transfer solutions. Understanding the environment translators operate in must steer activities in education, so that graduates stand a good chance at market insertion. For translation education, this means comprehensive coverage of intratextual, co-textual, contextual, and extratextual expertise. This will span grammar, vocabulary, style, register, pragmatic use, specialised conventionality, professional standards, qualitative interactions with multiple stakeholders, ethical profiling, and adaptability to an ever changing environment, where the definition of employability shifts the goal posts with increasing frequency and roles and responsibilities are forever renegotiated with one's self and the world at large.

Translation studies as a multi-dimensional discipline lies at the heart of translation education, and as outlined in this thesis, all the ensuing demands of such an education are met and exceeded in the approach I have adopted, developed and pursued over my twenty year career.

I am confident that this demonstration can comprehensively support my application for the Habilitation award, with a view to becoming a PhD supervisor.

REZUMAT

La ora actuală standardele minimale de calitate în învățământul superior promovează trei aspecte în corelație, cel academic, cel științific și cel profesional. Există consens la nivel internațional în ce privește învățământul superior că politicile și procedurile pentru asigurarea calității și dezvoltarea în instituțiile de învățământ superior vor trebui să țină seama și să acorde importanță egală procesului de predare, cercetării și șanselor de angajare la absolvirea facultății dacă vizăm o calificare cu impact internațional. Pentru multiplele domenii care sunt strâns legate de lumea profesională și pentru care criteriul de angajabilitate conduce mediul educațional și cel de cercetare, un educator complet este cel care înțelege rolul interdisciplinarității și a angajamentului transversal și se străduiește să dezvolte o viziune clară despre locul pe care aceste domenii de interes îl au într-un context cuprinzător. În acest sens, prezenta teză dorește să articuleze multiplele direcții de activitate care s-au intersectat în activitatea mea, într-o încercare de a demonstra că m-am angajat activ în toate cele trei dimensiuni relevante pentru educația în învățământul superior pentru a realiza sarcinile care vizează o experiență academică pozitivă pentru studenți și țină cont pe deplin de toți factorii relevanți.

În ultimii douazeci de ani am fost preocupată, academic și profesional, de lumea traducerii, în mod explicit a traducerilor specializate (non-literare) efectuate de către profesioniști pe piața internațională. Aceasta a însemnat că am dorit să-mi dezvolt un profil complex de educator, cercetător și profesionist pentru a susține toate activitățile în învățământul superior, pentru a înțelege mai bine ce constituie calitate în învățământul superior, calitate în educația de traducător, calitate a experienței studentului și calitate în sfera profesională. Atenția mea s-a îndreptat cu precădere spre dezvoltarea unei abordări eficiente necesare pentru Studiile de traductologie, ca disciplină academică integrată educației în traducere, care să fie predată în lumina preocupărilor recente de pe piața muncii, să fie standardizată, și ulterior evaluată cu un înalt nivel de exigență așa cum este ea promovată de profesori, dar și de profesioniștii în domeniu.

Ca membru al corpului didactic, am proiectat și am dezvoltat planul de învățământ pentru studiile de traductologie, plan care s-a ridicat la cerințele Comisiei Europene, Am introdus metodologii de predare care au fost apreciate și diseminate în Rețeaua *Masteratul European în Traduceri*, am predat Gramatică engleză pentru traductologie, Traduceri specializate juridice, Teorii contemporane ale traducerii, Traducerea ca profesie europeană, incluzând Eticile traducerii și practici de revizie. Am condus și am adus importante contribuții la proiectul orientat profesional (Tradutech) la nivel de Master, și am predat module de traductologie ca profesor-invitat în Danemarca, Ungaria, Spania și Austria. De-a lungul anilor am dezvoltat multiple metodologii de predare, care au fost diseminate internațional prin conferințe și publicații. Acestea se referă la moduri mai eficiente de a aborda predarea traductologiei.

Rezultatele cercetărilor mele sunt primite pozitiv de către comunitatea internațională a studiilor de traductologie și ele însumează în prezent un Hirsch index = 5 cu 71 de citări (49 din 2012) și un **h1** anual de 0.24. Am publicat în *Journal of Pragmatics* (2001) (factorul de impact actual pentru JoP este 1.118), în *META* (2010) (0.12 factor de impact în 2010), am publicat în volume editate la Continuum Publishing (UK) și Eum Edizioni (Italy). Am făcut uz de rezultatele cercetărilor mele în activitatea didactică la nivel de învățământul superior (nivel licență și master în România, Spania, Austria, Danemarca și Marea Britanie) dar și pentru

dezvoltarea profesională continuă în programe naționale și internaționale (în cadrul diverselor organizații internaționale ca Asociația Traducătorilor din România, Asociația de Standardizare din România, Agenția Română de Asigurare a Calității în Învățământul Superior, FIT International Federation of Translators, IATIS International Association for Translation and Intercultural Studies, the Directorate General for Translation of the European Commission, și QAA the Quality Assurance Agency for Higher Education in the UK).

În întreaga mea carieră am colaborat cu personalități de marcă și profesori renumiți în toată lumea. Astfel, am fost keynote speaker alături de Mona Baker (IATIS workshop 2014) și de Christiane Nord (CTPCBA conference 2006), l-am intervievat pe Jakob Mey (University of Southern Denmark, 1999), am recenzat cartea lui Leo Hoyer în *Elsevier's Journal of Pragmatics*, am lucrat intens cu Christina Schaeffner și Beverly Adab (UK), am publicat împreună cu Catherine Riley (Italia) și Anne Räsänen (Finlanda), am co-editat cu Michaela Martin (IIEP-UNESCO) și am participat în roluri de conducere la proiecte europene susținute de Comisia Europeană cu Mike Kelly (UK) pentru Consiliul European al Limbilor, Yves Gambier (Finlanda) și Daniel Toudic (Franța) pentru Rețeaua de Masterate Europene în Traduceri. Am fost prezentator și organizator al unor evenimente de mare impact (2008 Congresul Mondial FIT în Shanghai, China, 2009 Conferința IATIS la Melbourne, Australia, 2008 și 2010 Conferințele ESSE). Am avut contribuții la standardele de asigurare a calității pentru domeniul Limbi Moderne Aplicate, am fost expert evaluator și coordonator de evaluări pentru programe de asigurarea calității în învățământul superior, pentru Comisia Europeană, în Lituania și în Marea Britanie. De asemenea, am avut rol consultativ pe lângă ministerul de resort din Anglia în cadrul proiectului care a condus la introducerea unui nou sistem de evaluare a învățământului superior (*Teaching Excellence Framework*) și am participat la evenimente Bologna pentru Spațiul European al Învățământului Superior.

În paralel, dar legat de activitatea mea academică, am făcut dese incursiuni în diferite sfere profesionale, dar toate s-au concentrat în jurul nevoii de a înțelege mai bine profesia de traducător și de a identifica inițiativele necesare pentru dezvoltarea profesională eficientă atât în context românesc cât și legat de tendințele din Uniunea Europeană. Astfel, am funcționat ca traducător autorizat de Ministerul Justiției din țara noastră, colaborând cu birouri notariale, am funcționat ca traducător specializat și revizor pentru multe proiecte de traducere cu impact considerabil, ca de exemplu traducerea *Acquis-communautaire* în limba română ca parte a cerințelor de pre-aderare la Uniunea Europeană, și proiectul HappyChild, o bază de date care oferă materiale didactice în 15+ limbi cu peste 3000 de fișe de lucru.

M-am implicat, de asemenea, în dezvoltarea unor organizații românești și internaționale care îndrumă și contribuie la inițiativele profesionale în domeniul traductologiei. Am fost membru în Asociația Traducătorilor din România (ATR), și am reprezentat interesele asociației la Congresul Federației Internaționale a Traducătorilor în China, și am oferit pregătire pentru educație continuă traducătorilor practicanți în domeniul juridic; am fost membru al Comitetului Tehnic al Asociației de Standardizare din România, contribuind la adoptarea Standardului EN15038 pentru Serviciile de Traducere; am fost membru al Agenției Române de Asigurare a Calității în Învățământul Superior (ARACIS) efectuând activități de evaluare și îndrumare pentru standardele educaționale în domeniul Limbilor Moderne Aplicate ajutând la compatibilizarea acestor standarde cu cele europene; am fost reprezentata României la Grupul de Contact Universitar al Comisiei Europene și în Rețeaua Masterat European în Traduceri; am oferit pregătire de educație continuă la Unitatea de Limba Română a Comisiei Europene și am avut funcția de expert evaluator pentru selecția membrilor rețelei EMT; în prezent colaborez cu QAA Quality Assurance Agency for Higher Education din Regatul Unit unde sunt implicată în asigurarea calității, inclusiv pentru educația transnațională precum. Pe scurt, cariera mea profesională s-a dezvoltat paralel cu cariera academică ceea ce mi-a permis o mai largă și profundă înțelegere a realităților profesionale,

care mi-au fost surse pentru realizările didactice și de cercetare cu un impact imediat și ușor demonstrabil. Toate aceste activități sunt detaliate în teza de față.

Traducătorul profesionist, este, în viziunea mea, un expert în producerea de text, în recepția de text și în transferul intercultural; trebuie de asemenea să fie un bun comunicator, mediator și negociator în lumea afacerilor pentru a se putea ocupa eficient de texte specializate care aparțin unor varii domenii. Traducătorii profesioniști sunt confrunțați în fiecare zi cu sarcini care le testează capacitatea de a produce și recepta texte cu valoare interculturală. Textul produs este funcțional, iar serviciul oferit este optim dacă se ține seama de nevoile specifice de comunicare și de afaceri ale clientului. În acest scop, traducătorul își dezvoltă, prin educație sau prin practică competențe care nu sunt strict legate de text, dar care determină transferul textual, caracterul potrivit al soluțiilor de transfer. Înțelegerea contextului în care operează traducătorii trebuie să ducă la selecția adecvată a activităților educative, astfel încât absolvenții să aibă o șansă sporită pe piața muncii. Pentru educația în traductologie aceasta înseamnă dezvoltarea expertizei intratextuale, co-textuale, contextuale, și extratextuale. Acestea includ cunoștințe de gramatică, vocabular, stil, registru, folosire pragmatică, convenționalitate specifică, standarde profesionale, interacțiuni calitative cu diverși oameni de afaceri, dezvoltarea unui profil etic, și adaptabilitate la un mediu în continuă schimbare, unde definiția angajabilității se modifică frecvent, iar rolurile și responsabilitățile se renegociază continuu cu sine și cu întreaga lume.

Traductologia ca disciplină multi-dimensională se află la baza educației de traducător, și așa cum am demonstrat în această teză, abordarea pe care am aplicat-o se pliază perfect pe cerințele disciplinei.

Am convingerea că această teză va susține demersul meu pentru abilitare în vederea dobândirii calității de conducător de doctorat.